

Årets verksamhet i delägda och samägda kommunala bolag samt kommunförbund 2024

Innehållsförteckning

Delägda aktiebolag	3
1 Kraftringen AB – koncernen	3
2 Science Village Scandinavia AB	6
Andra samägda bolag och kommunalförbund	7
1 Räddningstjänsten Syd	7
2 VA Syd.....	10

Delägda aktiebolag

1 Krafringen AB – koncernen

Inom ramen för bolagets verksamhet och ändamål ges Krafringen i uppdrag att

- aktivt bidra till samhällets klimatomställning
- eftersträva att utgöra den ledande energileverantören i ägarkommunerna och deras närområde
- säkerställa att koncernens energileveranser sker med hög leveranssäkerhet och en hög servicenivå till ett marknadsmässigt pris
- verka för en skälig utdelning till ägarna med hänsyn till bolagets konsolideringsbehov. Förslag till utdelning ska årligen diskuteras på ägarsamråd innan årsstämma

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2024 har el och gaspriser fortsatt en fallande trend och under året har elpriserna periodvis varit på historiskt låga nivåer. Dessvärre har priserna på fasta biobränslen fortsatt vara höga under 2024 och då återvunnet trä och skogsrester är den viktigaste insatsvaran i Krafringens fjärrvärmeproduktion har detta, i kombination med låga elpriser, haft en väsentligt negativ påverkan på koncernens lönsamhet.

Krafringens el- och fjärrvärmeverksamhet påverkas om kundernas förbrukning avviker mot det normala. År 2024 har till stora delar haft milda temperaturer i Krafringens huvudsakliga verksamhetsområde vilket påverkat både energiförsäljning och rörelseresultat, framför allt inom fjärrvärmeaffären, negativt.

Energimarknadsinspektionen (EI) fastställer intäktsramar för elnätsbolagen. Intäktsramarna för 2020–2023 ansågs felaktiga och överklagades av elnätsbolagen. Efter prövning i domstol fick EI pausa tänkt metodskifte för intäktsreglering gällande elnät. Innan sommaren beslutades med anledning av detta att modellen för perioden 2024–2027 i stort kommer att se ut som tidigare, vilket branschen ser som positivt.

Under året har EI meddelat beslut om intäktsramar för både 2020–2023 samt 2024–2027. Besluten låg i linje med bolagets interna prognoser och prissättning. WACC för perioden 2020-2023 beslutades till 3,39 procent och WACC för perioden 2024-2027 till 4,53 procent. Höjningen av WACC beror huvudsakligen på det ökade ränteläget från föregående period. Särskilt investeringsutrymme för perioden 2020–2023 har också beslutats av EI och även detta låg i linje med förväntningarna. Sedan 2023 pågår ett intensivt arbete i Krafringen Service AB med resultatförbättrande åtgärder för att vända resultatet och anpassning av verksamheten till en mindre avtalsvolym på grund av utfasning av flera huvudentreprenadavtal och avveckling av etableringar. Under 2024 har 30 procent av aktierna i Krafringen Service AB avyttrats till ONE Nordic AB som även tagit över den operativa driften av bolaget. Resultatet har även under 2024 ett väsentligt negativt bidrag till koncernen men har under året visat tydliga förbättringar – en utveckling som fortsatt efter att ONE Nordic tillträdde som delägare.

Under 2024 har Lunds Energi Norge AB, som äger uttagsrätter i vattenkraftsanläggningar i Norge, avyttrats till Nordkraft AS. Detta har genererat en realisationsvinst av engångskaraktär om 125 mnkr.

Kraftringen har under 2024 antagit en ny strategisk inriktning, vilket lett till en fokusering runt kärnaffärerna inom produktion, distribution och försäljning av energi samt datakommunikation. I samband med detta har ambitionen kring affärer avseende paketerade produktbjudande väsentligt reducerats och en översyn av organisationen med efterföljande omstrukturering har genomförts.

Finansiell ställning

Kraftringen-koncernen resultat före skatt uppgick till 405 miljoner kronor, vilket var 59 miljoner kronor bättre än föregående år.

Koncernens nettoomsättning minskade med 6,7 procent jämfört med föregående år och uppgick till 4 009 (4296) miljoner kronor. Minskningen beror på både lägre pris och lägre volymer. Elpriserna fortsatte falla under 2024 och medelpriset för spotpriset i SE4 uppgick till 57 öre/kWh, att jämföra med 74 öre/kWh 2023 eller 162 öre/kWh för 2022. Energivolymerna minskade till följd av varmare väder i stort sett hela året.

Energinetto, skillnaden mellan energiintäkter och energikostnader, var 60 mnkr lägre jämfört med föregående år. Årets energinetto har påverkats negativt av fortsatt kraftig höjda biobränslepriser och låga spotpriser under produktionsmånaderna. Därutöver har resultatet i koncernen påverkats negativt av material-, resursbrist och kostnadsinflation i entreprenad-verksamheten och under året har ett antal åtgärder fortsatt vidtagits för att minska kostnader och förbättra resultatet. Koncernens rörelseresultat belastas av kostnader av engångskaraktär om 24 mnkr avseende koncernövergripande omstruktureringskostnader, förändrad värderingsprincip för entreprenadintäkter samt nedskrivningar.

Resultat efter finansiella poster påverkas positivt av en realisationsvinst av engångskaraktär om 125 mnkr från avyttring av Lunds Energi Norge AS.

Koncernens investeringar uppgick till 872 (669) miljoner kronor och bland de större investeringarna finns bland annat

- mottagnings- och fördelningsstationer i Lund (Gunneshöj och Brunnshög), Hörby och Billinge
- vädersäkringsprojekt Torsås och Hallabro
- Utbyggnad av elnätet för anslutning av nya kunder
- Förstudie för byggnation av ett nytt kraftvärmeverk i Örtofta
- Transmissionsledning fjärrvärme mellan Lund-Örtofta,
- Slutförande av redundant fjärrvärmeutbyggnad Lomma samt anpassning av pannor på LHVC till nya utsläppskrav
- utbyggnad av el-, fjärrvärme- fjärrkyla- och fibernäten för anslutning av nya kunder

Nettoskulden minskade under året med 0,5 procent och uppgick per balansdagen till 2 360 miljoner kronor (2371).

Koncernens soliditet uppgick per balansdagen till 46 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år, då soliditeten uppgick till 44 procent.

Kraftringen har under 2024 upprättat ett ramverk för gröna obligationer som är linjerat med internationella standarder och fått hållbarhetsbetyget Very Good (SQS2). Ramverket avser ny- och omfinansiering av utvalda projekt inom fjärrvärme/fjärrkyla,

eldistribution och solenergi. En första obligation om 600 mnkr har emitterats med stöd av ramverket och en första allokeringssrapport kommer att publiceras under 2025.

Förväntad framtida utveckling och risker

Verksamheten kommer framöver fortsatt att utvecklas inom ramen för ägardirektiv och bolagsordning. Krafringen har de senaste åren fokuserat investeringar och verksamhetsutveckling bland annat för en övergång till förnybara bränslen och ökad leveranssäkerhet. För att säkerställa fortsatt produktion av fjärrvärme när äldre anläggningar ska fasas ut samt tillföra mer elproduktion planeras för ett andra kraftvärmeverk i Örtoftaverket. Långsiktigt planeras för omfattande investeringar och satsningar, totalt ca 9 miljarder kronor fram till 2030.

Nedan beskrivs valda exempel på risker som koncernen är exponerad för samt hur dessa hanteras.

- Finansiell risk utgörs av elprisrisk, volymrisk, valutarisk och ränterisk, kreditrisk och finansieringsrisk. Krafringen följer och utvecklar verksamheten riskhantering via en riskkommitté. Vidare använder företaget olika typer av finansiella derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Moderbolagets rating är A-/stable outlook enligt S&P bedömning.
- Operationell risk utgörs av regleringar, anläggningsrisk, miljörisk och lagefterlevnad. En viktig del av riskarbetet är bland annat rullande besiktningssystem, att riskerna sprids över flera anläggningar samt att koncernen arbetar med intern kontroll och har en dokumenterad krisplan i händelse av störningar. Krafringen har vidare en uppförandekod för medarbetare och leverantörer som följer Global Compact, framtaget av FN.
- Strategisk risk hanteras genom en tydlig position och ett fåtal fokusområden där perspektivet är bortom de kommande fem åren. Arbetet är en del av den strategiska planeringen.

2 Science Village Scandinavia AB

Science Village Scandinavia AB-koncernen - som ägs av Lunds kommun (35%), Region Skåne och Lunds universitet (genom Stiftelsen Akademiemman) - är lagfaren ägare till mark belägen mellan forskningsanläggningarna ESS och MAX IV i nordöstra Lund. Bolagets huvuduppgift är att på denna mark utveckla ett område - "Science Village" - som uppmuntrar innovativa processer och skapar fruktbara möten mellan akademi, allmänhet och näringsliv, samt som kan dra nytta av forskningsresultaten från forskningsanläggningarna.

Under året har följande väsentlighet händelser ägt rum:

- Tecknat optionsavtal med Vectura Fastigheter och Wihlborgs gällande byggrätter i framtida detaljplan
- Påbörjat projekt med Tillväxtverket gällande fortsatt utveckling av Industriplattformen MAXESS under namnändring till Beams for Industry
- Charlotta Falvin tillträdde som ny styrelseordförande för bolaget
- Arbetat med färdigställandet av nytt planprogram för hela Science Village.
- Anordnat två internationella delegationsresor till Atlanta, USA respektive till Tapie, Taiwan kring innovationsekosystem och halvledare
- Sålt ett bolag till Vectura Fastigheter innehållande ca 12 000 kvm byggrätt för upprättandet av ett nytt Nano laboratorium till Lunds universitet

Resultatet för 2024 blev 16,1 mnkr. Den största intäkten avser resultat från försäljningen av dotterbolaget och hade ingen motsvarighet föregående år, då resultatet var negativt med 12,1 miljoner kronor. Koncernens soliditet uppgick till 27,4 procent.

Andra samägda bolag och kommunalförbund

1 Räddningstjänsten Syd

Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, och annan lagstiftning om olycksförebyggande och olycksavhjälpanse insatser.

Händelser av väsentlig betydelse

2024 var det andra året i rad utan dödsbränder i Räddningstjänsten Syds område. Under året hanterade Räddningstjänsten Syd totalt 5 399 operativa händelser. Av dessa inträffade 5 221 i förbundets geografiska område. Övriga händelser är händelser där förbundet bistått andra räddningstjänster vid insatser, i huvudsak i närliggande kommuner. Motsvarande siffror för 2023 var totalt 5 694 operativa händelser varav 5 531 i förbunds geografiska område.

Totala operativa händelser i Lunds kommun är 1 207 för 2024 och 1 261 för 2023.

Förbundet har höjt beredskapen inför större händelser och evenemang exempelvis i samband med franska presidentparets besök i Lund och Malmö, Eurovision i Malmö samt inför ett flertal väderhändelser.

Räddningstjänsten Syd har fortsatt bedriva vårt viktiga förebyggande arbete.

Tillsynsverksamheten har fortsatt att utvecklas inklusive arbetet med myndighetsgemensamma tillsyner tillsammans med kommunala och statliga myndigheter. Förbundet har även informerat invånaren om brandskydd.

Räddningstjänsten Syd har mött äldre personer på rollatorcafé, bjudit in förskolebarn till brandstationerna och informerat semesterfirare på badplatser. Inte minst har förbundet i samband med insatser informerat grannar och närboende om brandskydd. Räddningstjänsten Syd har också uppmärksamats i media för vårt förebyggande arbete gällande exempelvis anpassade hembesök och hantering av batteribränder. Under december genomfördes en omfattande informationskampanj i alla medlemskommunerna och på sociala medier. Syftet var att öka medvetenheten om brandsäkerhet. För att nå så många som möjligt av våra invånare, och i alla våra medlemskommuner, visades informationen på stora köpcentrum i kollektivtrafiken och på sociala medier. Vår nya webbplats är snyggare och mer tillgänglig vilket har gjort det enklare att ta del av viktig information.

Riktade resurser från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har lett till att arbetet med att planera och förbereda för att hantera höjd beredskap har kunnat ta fart. För att stärka det civila försvaret har regeringen aktiverat civilplikten. Personer som tidigare arbetat inom räddningstjänsten har utbildats av MSB så att de i händelse av höjd beredskap kan förstärka bland annat Räddningstjänsten Syd.

Räddningstjänsten Syd bistår sedan mars 2024 Svedala kommun med chefskap för deras räddningstjänst. Svedala kommun har låtit utreda framtiden för sin räddningstjänst och externa utredare rekommenderar tydligt Svedala att söka medlemskap i vårt förbund.

Mål och måluppfyllelse

Räddningstjänsten Syds tre övergripande verksamhetsmål är:

Antalet olyckor ska minska. Målet bedöms som uppfyllt. Tillsynsverksamheten har bedrivits på ett mycket tillfredställande sätt, både vad det gäller antalet tillsyner som genomförts och de säkerhetshöjande åtgärderna som uppnåtts med tillsynerna. Räddningstjänsten Syd har samverkat med flertalet aktörer för att förebygga olyckor och för att förbereda oss för att hantera olika typer av händelser. Remisser har hanterats kontinuerligt och lett till bland annat ökad riskhänsyn i samhällsplaneringen och ett bättre brandskydd vid byggnation. Särskilt fokus har legat på samverkan med medlemskommunerna för att anpassa brandskyddet för seniorer som är en speciellt riskutsatt grupp. Utbildning och informationsaktiviteter arrangerades för olika aktörer och grupper med fokus att nå prioriterade målgrupper såsom seniorer, barn och unga samt personer med begränsade svenskkunskaper.

Följderna av olyckor ska minska. Målet bedöms som uppfyllt med undantag från medianresponstiden som är något högre än 7 minuter. Insatsförmågan har stärkts genom bland annat driftsättning av ny räddningscontainer vilket ger en ökad förmåga och uthållighet vid komplicerade trafikolyckor och trafikolyckor med tunga fordon. Planerad övningsverksamhet och interna utbildningar har genomförts tillsammans med flera övningar på komplexa eller riskfyllda verksamheter. Dessutom har det skett flera samövningar med andra aktörer och räddningstjänster. Ledningsförmågan har stärkts genom fortsatta utbildningsinsatser för befäl på skadeplats och i räddningscentralen i nya arbetssätt och roller utifrån ELS. Ledningsförmågan har även stärkts genom driftsättning av den skånegemensamma ledningsfunktionen regional insatsledare.

Verka för invånarnas ökade trygghet. Målet bedöms som uppfyllt. Trygghetsskapande aktiviteter har genomförts både på insatser och kontinuerligt för olika målgrupper med riktad och efterfrågad information. Bränder och olyckor har följts upp systematiskt med återkoppling och rekommendationer om förebyggande åtgärder och råd om agerande vid brand eller annan olycka. Samverkan med andra aktörer har lett till att gemensamma riktade budskap nått rätt målgrupper både genom fysiska aktiviteter och genom information i sociala medier.

Finansiell ställning

Redovisat resultat är ett underskott om 5,8 miljoner kronor 16,9 miljoner kronor för 2024, vilket är något bättre än budgeterat underskott om 16 miljoner lägre. Föregående år var motsvarande underskott 16,9 miljoner kronor. Efter justeringar är balanskravsresultatet negativt på 17,6 miljoner kronor.

Förbundet gick in i 2024 med en underbalanserad budget och finansiering via eget kapital enligt dialog med medlemskommunerna. Bakgrunden till underbalanseringen är den höga inflationen under 2023, vilket bland annat innebär högre pensionskostnader.

Medlemsavgifterna är i nivå med budget och har ökat jämfört med föregående år, vilket beror på en uppräknings av medlemsavgiften med fem procent. Övriga intäkter är i nivå med föregående år och något högre än budget. Förbättringen mot budget beror främst ökade inkomster från operativa insatser, automatlarm och bidrag. Intäkterna från extern utbildning lägre än beräknat, då efterfrågan minskade efter en intensiv utbildningsperiod 2023.

Personalkostnaderna har ökat under markant året, men är främst en följd av högre pensionskostnader till följd av hög inflation. Kostnaderna är även något högre än budget och beror främst ökad semesterlöneskuld och ökad kostnad för timanställningar.

Övriga driftskostnader översteg både budget och föregående år till följd av flera delar, däribland ökade utgifter för räddningsutrustning, högre fordonskostnader samt högre kostnad för arbetskläder till följd av fler nyanställningar. Digitalisering av utbildningar minskade dock kostnaderna för konferenser och resor.

Finansnettot är positivt 2024 och påverkas framför allt av icke realiserades värdeökningar på förbundets placeringar av pensionsmedel.

Förbundets investeringar uppgick till 21 miljoner kronor, vilket är lägre än budgeterat 30 miljoner kronor. Detta förklaras bland annat med av att en del investeringar senarelagts. Större investeringar är bland annat följande:

- Ny servermiljö för lagring av data med backup
- Telefoner till utryckningsfordon
- Villalikhande konstruktion samt förevisningscontainer på övningsplatsen Barbara
- Ombyggnation av rökövningshuset samt asfaltering på övningsplatsen Barbara
- Första etappen av räddningscentralen på Hyllie

Räddningstjänstens soliditet uppgick till 8,5 procent, detta är lägre än 2023 (10,8 %) och beror på det negativa resultatet för året samt högre balansomslutning till följd av högre anläggningstillgångar och ökning i kortfristiga placeringar.

De finansiella målen bedöms vara uppfyllda.

2 VA Syd

Kommunalförbundet är huvudman för medlemmarnas allmänna VA-anläggningar.

Händelser av väsentlig betydelse

Samverkan kring avloppsreningssystemet MAXIMA är en regional lösning på en framtida hållbar och robust avloppsvattenrening i sydvästra Skåne. Under året beslutade Lunds kommunfullmäktige att godkänna investeringsavtalet och återansluta sig till projektet.

Det största projektet under året är modifiering av gasanläggning på Källby ARV för att uppfylla dagens krav på säkerhet och tillgänglighet, efter ett föreläggande från Räddningstjänsten. Ett projekt som ligger i fas med budget för året.

Flera olika projekt pågår och några av dem redovisas i finansiell ställning.

Finansiell ställning

VA SYD (Lunds del) redovisade ett underskott om 9 miljoner kronor jämfört med ett budgeterat nollresultatet. Jämfört med föregående år är detta en förbättring med 7 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter har ökat jämfört med föregående år både till följd av högre pris och volymökning. Prisökningen beror på att Lund genomförde en höjning av brukningsavgifterna med 17,4 procent inför 2024. På volymsidan är det främst hushållens vattenförbrukning som har ökat. I förhållande till budget är ökningen mer marginell.

Verksamhetens kostnader har ökat och beror främst på högre kostnader för reparation och underhåll av ledningar, högre muddringskostnader och kostnader för slamhantering. Kostnaderna påverkas även av Lunds beslut att återansluta till MAXIMA och därmed också är med att dela på kostnaden för programmet, vilket inte var budgeterat.

Finansnetto är något bättre än budget, men lägre än föregående år. Trots högre räntekostnader till följd av återanslutningen till MAXIMA är avvikelserna positiv mot budget, då räntenivån är lägre än budgeterat och lån lyftes sent på året. Finansnetto påverkas även positivt av högre ränteintäkter.

Årets investeringar uppgick till 226 miljoner kronor (228), där följande större projekt kan nämnas

- Projektet Källby ARV för att uppfylla dagens krav på säkerhet och tillgänglighet
- Utbyte av befintliga ledningar har genomförts, bland annat i Dalby, Måsvägen och Tage Erlanders väg
- Investeringar i pumpning, reservoarer och anordningar, bland annat i Dalby.
- Investeringar kopplat till exploateringsprojekt, bland annat Hasslanda 2
- Dagvattenanläggningar, bland annat i Värpinge